

УДК 687.01/.03:
658.512.2

**ПАШКЕВИЧ К.Л., КОЛОСНІЧЕНКО М.В.,
ФРОЛОВ І.В., ГЕРАСИМЕНКО О.Д., СКРИПЧЕНКО А.Г.**

¹Київський національний університет технологій та дизайну

²Технічний університет Молдови

ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМ ОДЯГУ НА ЗАСАДАХ ТЕКТОНІЧНОГО ПІДХОДУ

***Мета.** Визначення основних ознак тектонічних форм одягу та розробка класифікації систем одягу на засадах тектонічного підходу.*

***Методика.** Застосовано порівняльний аналіз характеристик форми одягу та тектонічний підхід в дизайні моделей одягу різного асортименту.*

***Результати.** Проведений аналіз класифікацій форм одягу, запропонованих різними авторами, дав можливість визначити основні ознаки, які характеризують тектонічну форму одягу та розробити класифікацію тектонічних систем одягу за чотирма основними видами з метою надання рекомендацій щодо вибору тканин з певними властивостями для дизайн-проекткування та виготовлення виробів різного асортименту.*

***Наукова новизна.** Визначено закономірності формоутворення одягу різного асортименту на засадах тектонічного підходу.*

***Практична значимість.** Розроблено класифікацію систем одягу на засадах тектонічного підходу.*

***Ключові слова:** тектоніка одягу, тектонічна система, форма одягу.*

Вступ. Аналізуючи сучасний стан розвитку дизайну одягу слід відзначити суттєву роль етапу дизайн-проекткування в забезпеченні випуску сучасного одягу високого естетичного рівня. Саме на етапі дизайн-проекткування закладається якість майбутнього виробу. Особливо актуальною є проблема створення таких моделей одягу, які б відповідали напряму моди, сучасним тенденціям в матеріалах, оздобленні виробів, вимогам виробництва та оновлення асортименту. Сучасний одяг характеризується ускладненим конструктивним рішенням, незвичними формами, поєднанням різних стилів в одному виробі, що вимагає урахування багатьох факторів при його проектуванні: властивостей тканин, новітніх методів обробки, сучасних методів моделювання та художнього оздоблення, психології споживачів одягу тощо. Створення художньо-виразної форми – основне завдання художника-модельєра. Форму костюма розглядають як складну багаторівневу систему, що являє собою певну морфологічну та об'ємно-змістову організацію виробу, що утворюється в результаті цілеспрямованих дій на матеріал. Різні автори в своїх працях наголошують на необхідності проектування тектонічно досконалих форм виробів, у першу чергу, за рахунок гармонійного поєднання конструкції і властивостей матеріалів [1-3].

Постановка завдання. Метою роботи є визначення основних ознак тектонічних форм одягу та розробка класифікації систем одягу на засадах тектонічного підходу.

Основний матеріал. Форма в дизайні – сукупність зовнішніх ознак виробу, яка є результатом процесу дизайн-проекткування щодо розробки гармонійного поєднання його зовнішнього вигляду, технологічності, колористичного і композиційно-пластичного вирішення [4].

Форма виробу та його конструкція неподільні – конструкція є первинним носієм естетичної інформації, закладеної в виріб, форма повинна відображати призначення виробу,

відповідати конструктивній схемі, що визначає структуру виробу, відповідати матеріалам, з яких виготовлено виріб [5].

Ніколаєва Т.В. [6] дає таку класифікацію форм в дизайні: функціональну або утилітарну, зумовлену призначенням виробу чи утилітарними вимогами людини; конструктивну, що потребує раціонального використання фізико-механічних властивостей матеріалів і конструкцій для виконання заданої функції; естетичну, що відповідає потребі зробити виріб гармонійним, художньо виразним. Предметом дослідження в нашому дослідженні є саме конструктивна форма одягу з позицій тектоніки.

Пармон В.Ф. [7] виділяє чотири рівні форми костюма: структурний, пластичний, матеріально-декоративний, об'ємно-просторовий. Дослідження форми костюма на кожному з цих рівнів вимагає необхідність глибокого аналізу їх взаємозв'язку.

Амірова Е. К. [11] характеризує зовнішній вигляд одягу об'ємністю та пластичністю форми. Така класифікація є досить обмеженою, тому, що не враховує інших ознак форми одягу та властивості матеріалів.

Більш удосконалену класифікацію форм одягу запропоновано О. К. Суворовою [12]. Вона запропонувала класифікувати типи конструкцій залежно від гравітаційної моделі одягу, що можна розглядати як загальну характеристику форми одягу залежно від виду матеріалів.

За Т. В. Медведевою [13] форма поверхні одягу може бути трьох видів: гладенькою (характеризується єдиним плавним контуром горизонтальних перерізів, проведених через будь-яку точку виробу), ламаною (характеризується на зрізі горизонтальних перерізів хвилястими і зубчастими, регулярними і нерегулярними лініями) та комбінованою (поєднує в собі ділянки гладеньких і ламаних форм). Класифікація форми за характером її перерізу є найбільш прийнятною для тривимірного проектування одягу, тому що дозволяє охарактеризувати об'ємно-просторову форму системи «фігура–одяг» та врахувати величини проєкційних прибавок.

Автори [8] виділяють три типи геометричних об'ємних форм одягу, характерні для жіночого костюма: сфероподібні, конусоподібні, циліндроподібні. Така класифікація розроблена з урахуванням властивостей матеріалів, а саме жорсткістю, але вона є неповною. Аналіз показав, що більшість дослідників [1, 7, 8] характеризують форму наступними первинними елементами: геометричним видом в цілому та її частин; характером поверхні форми в цілому та її частин; конструктивними і декоративними лініями; величиною; масою; фактурою матеріалу; кольором і рисунком матеріалу форми; властивостями матеріалів; орнаментом, обробкою й оздоблювальними матеріалами тощо. Всі названі вище елементи форми залежно від ситуації проектування можуть змінюватись, ранжуватись і мати безліч варіантів, які при доцільному поєднанні дають великі можливості дизайну тектонічних форм одягу [9]. Зовнішня форма одягу визначається силуетними, конструктивними та декоративними лініями та членуваннями. Силуетні лінії характеризують основні пропорції, об'ємну форму костюма, його зовнішні риси. Кількість членувань, що впливають на сприйняття форми костюма, визначається не тільки об'ємно-просторовою структурою костюма, а й характеристикою використаних матеріалів [10].

Форму можна утворювати з будь-яких структурних елементів за умови дотримання законів композиції. У характеристиці форми одягу враховуються властивості об'ємно-просторової композиції виробу та особливості декоративного оформлення її поверхні (колір,

фактура, малюнок матеріалів). Об'ємно-просторова композиція одягу підпорядкована фігурі людини як конструктивній основі. Крім того, на форму одягу впливають: призначення та вид одягу, споживчі та техніко-економічні вимоги до нього, фізико-механічні властивості матеріалу, мода та інші фактори.

Таким чином, проведений аналіз дав можливість визначити, що основними характеристиками тектонічної форми одягу в цілому і її частин є: об'ємна форма, силует, геометричний вид, пластичність, вид поверхні, рухливість системи, ступінь вагомості (рис. 1). Нами розглянуто тектонічну форму одягу, як таку, при розробці якої враховано основні принципи тектоніки. Аналіз характеристик форм в дизайні одягу показав, що є необхідність розробки класифікації форм одягу з позицій тектонічного аспекту.

Рис. 1. Класифікація різновидів об'ємно-просторової форми одягу

Відомо, що кожен дизайн-об'єкт характеризується певною тектонічною структурою. Тектонічна структура – варіанти співвідношення (комбінування) «несучих» і «таких, що несуть», («активних» і «пасивних», рухомих і нерухомих тощо) складових дизайн-об'єкту, що виражають специфічні зв'язки цих комбінацій з комплексними параметрами об'єкту (загальною масою, об'ємно-просторовими показниками) [14]. Костюм є складною системою, тому більш доцільним є поняття тектонічна система, що поєднує множину елементів, які пов'язані один з одним та створюють певну цілісність. Так, в промислових виробках виділяють такі тектонічні системи: каркас, оболонка, моноліт, ґратчаста система і особлива форма – «тектоніка м'яких матеріалів», до якої відносять одяг. В дизайні одягу можна знайти аналогію з класифікацією тектонічних систем інших промислових виробів, але каркасна, оболонкова, монолітна та ґратчаста системи зазвичай характерні для авангардних виробів з нетрадиційних інноваційних матеріалів.

При дизайн-проектуванні одягу використовують загальні принципи побудови тектонічної форми. Формоутворення одягу передбачає створення функціональних, конструктивних, просторово-пластичних, технологічних структур, які взаємопов'язані між собою та впливають на тектоніку його форми. Одяг розглядають як тектонічну об'ємну форму, внутрішній простір та динамічність якої мають забезпечити експлуатаційний комфорт носія та ергономічність його перебування в одязі.

Послідовність проектування тектонічної форми одягу подібна до загальних принципів та правил побудови тектонічних систем інших об'єктів дизайну. Наприклад, монолітною в одязі називають форму, яка підкреслює загальний габарит та форму певного виробу і його деталей. При цьому найчастіше використовують конструкцію, що має обмежену кількість членувань, формостійкі тканини, як правило, спокійних монотонних відтінків. За аналогією з існуючою класифікацією, залежно від структури матеріалів та конструкції виробів нами запропоновано класифікацію тектонічних систем одягу різного асортименту.

Тектонічна система першого виду характерна для моделей одягу, форма, силует та покрій яких підпорядковані обрисам людського тіла. Такі вироби мають одну або дві опорні ділянки, характеризуються динамічністю та розроблені з урахуванням пластики матеріалів. Форма такого одягу повторює форму фігури людини, характеризується малим ступенем об'ємності форми та прилеглим силуетом, формується як за рахунок властивостей матеріалів, так і особливостей його крою. Пластичність форми одягу тектонічної системи першого виду залежно від асортименту може бути дуже м'яка, м'яка, жорстка.

Тектонічна система другого виду є менш динамічною, ніж перший вид, може мати одну або дві опорні ділянки (для плечових виробів). Таким виробам притаманні мала і середня об'ємна форми, напівприлеглий силует та Х-подібний, прямокутний або розширений до низу. За ознакою пластичності тектонічна система другого виду характеризується дуже м'якими та м'якими формами. Одяг таких тектонічних систем вільно взаємодіє з фігурою людини, тримається в основному на конструктивних поясах фігури. Одяг тектонічних систем другого виду можна класифікувати на чотири різновиди: огортання, спадання, драпірування та облягання.

Тектонічна система третього виду – це вироби, форма яких залишається відносно незмінною в динаміці та, в більшості випадків, не підпорядковується фігурі людини. Такі вироби характеризуються більшою статичністю, жорсткістю та наявністю однієї опорної ділянки, на якій тримається вся конструкція. Характеризується великими за об'ємом, прямокутними або трапецієподібними за геометричним видом формами. Одяг такого виду зазвичай створюють за рахунок використання прокладкових матеріалів або підсилюючих елементів, іноді за допомогою прихованих каркасів – корсетів, стьобаних прокладок.

Тектонічна система четвертого виду характеризується переважною статичністю, великою або дуже великою об'ємністю форми, розширеним, рідше прямим силуетом. Форма одягу жорстка або дуже жорстка, за геометричним видом – трапецієподібна, овальна, прямокутна. Таким чином, кожна з перерахованих тектонічних систем характеризується ступенем об'ємності форми, силуетом, пластичністю, рухливістю системи, геометричним видом та кількістю опорних ділянок. Характеристику тектонічних систем одягу надано у табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика тектонічних систем одягу

Ознака	Тектонічна система одягу			
	I вид	II вид	III вид	IV вид
об'ємність форми	мала (ОФ1)	мала (ОФ1), середня(ОФ2)	велика (ОФ3)	дуже велика (ОФ4)
силует	прилеглий (С1)	напівприлеглий (С2), прямий (С3)	прямий (С3), розширений (С4)	розширений (С4), прямий (С5)
пластичність форми	дуже м'яка (П1), м'яка (П2), жорстка (П3)	дуже м'яка (П1), м'яка (П2)	жорстка (П3)	жорстка (П3), дуже жорстка (П4)
рухливість системи	динамічна (Рд)	динамічна (Рд)	переважно динамічна (Рд*)	переважно статична (Рс*)
геометричний вид форми	Х-подібна (Гх)	Х-подібна (Гх), прямокутна (Гп), трапецієподібна (Гт)	прямокутна (Гп), трапецієподібна (Гт)	трапецієподібна (Гт), овальна (Го)
кількість опорних ділянок (для плечових виробів)	дві	одна, дві	одна	одна

Отже, для одягу тектонічної системи першого виду характерною є динамічність, одяг частково або повністю повторює обриси тіла людини під час руху, утворюючи при цьому складки, заломки тощо. Тектонічна система другого виду, аналогічно першій, характеризується значними переміщеннями в середині системи, проте, у зв'язку з більшою жорсткістю та об'ємністю зберігає більш стабільну форму. Для тектонічних систем третього і четвертого видів характерна статичність, мінімальні переміщення точок в середині системи та умовно стабільна форма зовнішньої поверхні виробу. Можна розглядати загальну тектонічну систему $TC = \{TC1, TC2, TC3, TC4\}$, та її ознаки $OF = \{OF1, OF2, OF3, OF4\}$, $C = \{C1, C2, C3, C4\}$, $P = \{P1, P2, P3, P4\}$, $R = \{Rd, Rc, Rd^*, Rc^*\}$, $G = \{Gx, Gp, Go, Gtp\}$. Множини OF, C, P, R, G є підмножинами TC , тобто $TC = OF \cup C \cup P \cup R \cup G$.

Тектонічну систему першого виду можна описати: $TC1 \cap OF = \{OF1\}$; $TC1 \cap C = \{C1\}$; $P \in TC1$; $TC1 \cap P = \{Pd\}$; $TC1 \cap G = \{Gx\}$; $TC1 = \{OF1, C1, P1, P2, P3, P4, Rd, Gx\}$. Другий вид: $TC2 \cap OF = \{OF1, OF2\}$; $TC2 \cap C = \{C2, C3\}$; $TC2 \cap P = \{P1, P2\}$; $TC2 \cap R = \{Rd\}$; $TC2 \cap G = \{Gx, Gt, Gp\}$; $TC2 = \{OF1, OF2, C2, C3, P1, P2, Rd, Gx, Gp\}$. Третій вид: $TC3 \cap OF = \{OF3\}$; $TC3 \cap C = \{C3, C4\}$; $TC3 \cap P = \{P3\}$; $TC3 \cap R = \{Rd^*\}$; $TC3 \cap G = \{Gp, Gtp\}$; $TC3 = \{OF3, C3, C4, P3, Rd^*, Gp, Gtp\}$. Четвертий вид: $TC4 \cap OF = \{OF4\}$; $TC4 \cap C = \{C3, C4\}$; $TC4 \cap P = \{P3, P4\}$; $TC4 \cap R = \{Rc^*, Rc\}$; $TC4 \cap G = \{Gp, Go, Gtp\}$; $TC4 = \{OF4, C3, C4, P3, P4, Rc^*, Rc, Gp, Go, Gtp\}$. Таким чином, можна описати тектонічну систему одягу як одну з множин ($TC1, TC2, TC3, TC4$).

В результаті проведеного аналізу сучасного одягу визначено асортимент одягу, характерний для різних видів тектонічних систем. Виявлено, що для $TC1$ характерними є трикотажні або виготовлені з тканин сукні, спідниці, джемperi, білизна та корсетні вироби, які щільно прилягають та повторюють ($P1, P2$) або фіксують ($P3, P4$) тіло людини. Одяг $TC2$ найчастіше представлений сукнями, блузками, штанами, жакетами. $TC3$ та $TC4$

характеризуються жорсткими та дуже жорсткими формами, тому для них типовим є верхній одяг пальтово-костюмного асортименту (куртки, плащі, пальта, жакети тощо), іноді – сукні. Проведений аналіз дав можливість визначити асортимент одягу характерний для різних видів тектонічних систем. Частота зустрічаємості різних видів тектонічних систем одягу в середньому становить ТС1 – 20%, ТС2 – 40%, ТС3 – 30%, ТС4 – 10%. У загальній сукупності одягу найпоширенішим видом є ТС2, що характеризується середнім об'ємом, напівприлеглим силуетом, м'якою формою, динамічністю $ТС2 = \{ОФ1, ОФ2, С2, С3, П1, П2, Рд, Гх, Гп\}$. У цілому, для жіночого одягу найбільш функціональними та ергономічними є перша і друга тектонічні системи, для чоловічого – друга і третя, часто трапляються змішані або комбіновані системи, що поєднують можливості кількох тектонічних систем (наприклад, класичний костюм, в якому використовуються плечові накладки, дублювання деталей).

Висновки. Таким чином, проведений аналіз класифікацій форм одягу, запропонованих різними авторами, дав можливість визначити основні ознаки, які характеризують тектонічну форму одягу: об'ємна форма, силует, геометричний вид, пластичність, вид поверхні, рухливість системи, ступінь вагомості. Розроблено класифікацію тектонічних систем одягу за чотирма основними видами, визначено асортимент одягу, характерний для різних видів тектонічних систем, що в подальшому буде використано для розробки рекомендацій щодо використання матеріалів з певними властивостями для дизайн-проекування та виготовлення виробів різного асортименту.

Список використаної літератури

1. Черемных А. И. Основы художественного конструирования женской одежды / А. И. Черемных. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983. – 195 с.
2. Черняева А. А. Комплексное проектирование силуэтной формы моделей одежды / А. А. Черняева, Е. Ю. Кривобородова. // Текстильная промышленность. – 2012. – № 3. – С. 53–55.
3. Федотова И. В. Автоматизация конструктивного моделирования форм женской плечевой одежды: дис...канд. техн. наук: спец. 05.19.04 / Москва, 2006 – 164 с.
4. ДСТУ 3899:2013. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення основних понять – Київ: Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки НАУ. – Прийнято 14.10.2013. – Чинний від 01.01.2014. – 2013. – 33 с. – Державний Стандарт України.
5. Сомов Ю. С. Композиция в технике / Ю. С. Сомов. – М.: Машиностроение, 1977. – 105 с.
6. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма / Т. В. Ніколаєва. – К.: Арістей, 2008. – 340 с.
7. Пармон Ф. М. Композиция костюма. Одежда, обувь, аксессуары / Ф. М. Пармон – М.: Триада Плюс, 2002 – 312 с.
8. Колпинская А. Н. Классификация геометрических объёмных форм моделей одежды / А. Н. Колпинская, В. В. Гетьманцева. // Швейная промышленность. – 2007. – №6. – С. 35–36.
9. Данилова О. Н. Архитектоника объёмных форм / Данилова О. Н., Зайцева Т.А., Слесарчук И.А., Шеромова И.А. – Владивосток: Изд-во ВГУЭС, 2014. – 100 с.

10. Гусейнов Г. М. Композиция костюма / Г. М. Гусейнов, В. В. Ермилова, Д. Ю. Ермилова. – М.: Издательский центр «Академия»; 2004. – 432 с.
11. Амирова Э. К. Конструирование одежды / Э. К. Амирова, О. В. Сакулина, Б. С. Сакулин, А. Т. Труханова. – М.: Мастерство: Высшая школа, 2001. – 496 с.
12. Суворова О. К. Розробка принципів та засобів забезпечення збалансованості конструкцій одягу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.19.04 Технологія швейних виробів / Суворова О.К. – К., 2000. – 18 с.
13. Медведева Т. В. Художественное конструирование одежды / Т. В. Медведева. – М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2003. – 480 с.
14. Дизайн. Иллюстрированный словарь-справочник / Г.Б. Минервин, В.Т. Шимко, А.В. Ефимов и др.: Под общей редакцией Г.Б. Минервина, В.Т. Шимко. – М.: «Архитектура-С», 2004. – 288 с.

References

1. *Cheremnyih A. I. Osnovyi hudozhestvennogo konstruirovaniya zhenskoy odezhdyyi / A. I. Cheremnyih. – М.: Legkaya i pischevaya promyshlennost, 1983. – 195 p.*
2. *Chernyaeva A. A. Kompleksnoe proektirovanie siluetnoy formy modeley odezhdyyi / A. A. Chernyaeva, E. Yu. Krivoborodova. // Tekstilnaya promyshlennost. – 2012. – no 3. – P. 53–55.*
3. *Fedotova I. V. Avtomatizatsiya konstruktivnogo modelirovaniya form zhenskoy plechevoy odezhdyyi: dis...kand. tehn. nauk: spets. 05.19.04 / Moskva, 2006 – 164 p.*
4. DSTU 3899:2013. Dizayn i ergonomika. Termini ta viznachennya osnovnih ponyat – Kiyiv: Ukrayinskiy naukovо-doslidniy institut dizaynu ta ergonomiki NAU. – Priynyato 14.10.2013. – Chinniy vid 01.01.2014. – 2013. – 33 p. – Derzhavniy Standart UkraYini.
5. *Somov Yu. S. Kompozitsiya v tehnikе / Yu. S. Somov. – М.: Mashinostroenie, 1977. – 105 p.*
6. *Nikolaeva T. V. Tektonika formoutvorenniya kostyuma / T. V. Nikolaeva. – К.: ArIstey, 2008. – 340 p.*
7. *Parmon F. M. Kompozitsiya kostyuma. Odezhda, obuv, aksesuaryi / F. M. Parmon – М.: Triada Plyus, 2002 – 312 p.*
8. *Kolpinskaya A. N. Klassifikatsiya geometricheskikh ob'yomnykh form modeley odezhdyyi / A. N. Kolpinskaya, V. V. Getmantseva. // Shveynaya promyshlennost. – 2007. – #6. – P. 35–36.*
9. *Danilova O. N. Arhitektonika ob'emnykh form / Danilova O. N., Zaytseva T.A., Slesarchuk I.A., Sheromova I.A. – Vladivostok: Izd-vo VGUES, 2014. – 100 p.*
10. *Guseynov G. M. Kompozitsiya kostyuma / G. M. Guseynov, V. V. Ermilova, D. Yu. Ermilova. – М.: Izdatelskiy tsentr «Akademiya»; 2004. – 432 p.*
11. *Amirova E. K. Konstruirovaniye odezhdyyi / E. K. Amirova, O. V. Sakulina, B. S. Sakulin, A. T. Truhanova. – М.: Masterstvo: Vysshaya shkola, 2001. – 496 p.*
12. *Suvorova O. K. Rozrobka printsipiv ta zasobiv zabezpechennya zbalansovanosti konstruktsiy odyagu: avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. tehn. nauk: spets. 05.19.04 Tehnologiya shveynih virobiv / Suvorova O.K. – К., 2000. – 18 p.*
13. *Medvedeva T. V. Hudozhestvennoye konstruirovaniye odezhdyyi / T. V. Medvedeva. – М.: FORUM: INFRA-M, 2003. – 480 p.*

14. Dizayn. Illyustrirovannyiy slovar-spravochnik / G.B. Minervin, V.T. Shimko, A.V. Efimov i dr.: Pod obschey redaktsiey G.B. Minervina, V.T. Shimko. – M.: «Arhitektura-S», 2004. – 288 p

ДИЗАЙН-ПРОЕКТИРОВАНИЕ СИСТЕМ ОДЕЖДЫ НА ПРИНЦИПАХ ТЕКТОНИЧЕСКОГО ПОДХОДА

¹ПАШКЕВИЧ К., ¹КОЛОСНИЧЕНКО М., ¹ФРОЛОВ И., ¹ГЕРАСИМЕНКО Е.,
²СКРИПЧЕНКО А.

¹Киевский национальный университет технологий и дизайна

²Технический университет Молдовы

Цель. Определение основных признаков тектонических форм одежды и разработка классификации систем одежды на принципах тектонического подхода.

Методика. Использован сравнительный анализ характеристик формы одежды и тектонический подход в дизайне моделей одежды разного ассортимента.

Результаты. Проведенный анализ классификаций форм одежды, разработанных разными авторами, дал возможность определить основные признаки, которые характеризуют тектоническую форму одежды и разработать классификацию тектонических систем одежды по четырем основным видам с целью разработки рекомендаций по выбору тканей с определенными свойствами для дизайн-проектирования и изготовления изделий разного ассортимента.

Научная новизна. Определены закономерности формообразования одежды разного ассортимента на принципах тектонического подхода.

Практическая значимость. Разработана классификация систем одежды на принципах тектонического подхода.

Ключевые слова: тектоника одежды, тектоническая система, форма одежды.

DESIGN OF SYSTEMS OF CLOTHES ON PRINCIPLES OF TECTONIC APPROACH

¹PASHKEVICH K., ¹KOLOSNIICHENKO M., ¹FROLOV I., ¹HERASIMENKO O.,
²SKRIPCHENKO A.

¹Kyiv national university of technologies and design

²Technical university of Moldova

Purpose. Determination of basic signs of tectonic forms of clothes and development of classification of the systems of clothes on principles of tectonic approach.

Methodology. The comparative analysis of descriptions of form of clothes and tectonic approach is used in the design of models of clothes of different assortment.

Findings. The conducted analysis of classifications of forms of clothes, developed by different authors, enabled to define basic signs which characterize the tectonic form of clothes and to develop classification of the tectonic systems of clothes on four basic kinds with the purpose of development of recommendations on the choice of fabrics with certain properties for design and making of wares of different assortment.

Originality. Conformities to law of формообразования of clothes of different assortment are certain on principles of tectonic approach.

Practical value. Classification of the systems of clothes is developed on principles of tectonic approach.

Keywords: tectonics of clothes, tectonic system, form of clothes.